

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Mittetulundusühing Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik

registrikood: 80341465

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa,
Telliskivi tn 60a/3

postisihthnumber: 10412

e-posti aadress: info@sev.ee

veebilehe aadress: www.sev.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	16
Lisa 3 Tööjõukulud	17
Lisa 4 Seotud osapooled	17
Aruande allkirjad	18

Tegevusaruanne

2023. aastal oleme Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikus (SEV) tegutsenud selle nimel, et kasvatada jätkusuutlike, sotsiaalsete ettevõtete, tugisotsiaalsete ja valdkonda arendavate organisatsioonidega kogukonda, laiemat mõju loovaid tegevusi. Samuti arendanud koostööd rahvusvaheliste partneritega.

SEVi juhatuse tiim on käivitanud ja loonud projektide käigus tegevusi, mis on suurendanud nii teadlikkust sotsiaalsest ettevõtlusest kui ka toonud juurde võimalusi ettevõtetele ennast arendada.

SEVi eesmärk on luua ökosüsteem, kus sotsiaalsed ettevõtted saavad kiiremini areneda ja luua suuremat mõju ühiskonnale ja keskkonnale. Soovime tõsta teadlikkust, et sotsiaalne ettevõtlus nišiks normaalsuseks. Antud fookused ja eesmärgid on SEVi tegevuste ja otsuste aluseks.

Täpsemad aasta tegevused on detailsemalt välja toodud aruande alumistes osades (vt ülevaated läbiviidud olulisematest tegevustest), kuid kokkuvõtvalt on SEVi tegemistes ja saavutustes olulist rolli mänginud:

1. ESIA (SIKK) projekti tegevused, mis on võimendanud laiema sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni kogukonna kasvu, üksteise paremat mõistmist ja koostööd. Suurenesid SEVi rahvusvahelised kontaktid ja koostööd. Projekt sai 2023. aastal lõpetatud. Positiivse arenguna näeme asjaolu, et 2023. aasta detsembris esitasime koostöös partneritega sotsiaalse innovatsiooni arendamiseks Euroopa Komisjonile jätkuprojekti, mille positiivse tulemuse korral saame teha veelgi enam koostööd rahvusvaheliste partneritega ning Eestis sotsiaalset innovatsiooni teemat edasi arendada.
2. Viime endiselt läbi ka uuringuid, mis annaksid head sisendit sotsiaalse ettevõtluse valdkonnale. Sellel aastal võtsime uuringute vallas ette uue, Eestis mitte nii aktiivselt pildis oleva, kuid olulise teema - sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked.
3. Oleme jätkanud sotsiaalse ettevõtluse andmebaasi täiendamist, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme andmebaasi teinud lisandusi ning teinud ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole.
4. Rahvusvahelist koostööd ja laiema sotsiaalset ettevõtlust ja ettevõtteid arendavate projektide jätkamine ja käivitus on ka sellel aastal fookuses olnud. Näiteks:
 1. Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change ja Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) jätkasime riikidevahelise võrgustiku Baltic Sea Impact Network-i projektiga, mis pakkus vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele.
 2. Horizon projekt IBESI koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust. IBESI projekt on ametlikult käivitatud ning esimene konsortsiumi kohtumine toimus 18. jaanuaril 2023 Tartus ja keskendus Läänemere piirkonna sotsiaalmajandussektorile. IBESI annab nii sotsiaalsetele ettevõtjatele kui ka novaatoritele parema seotuse olemasolevate ettevõtluse ökosüsteemidega, laiema juurdepääsu alternatiivsetele rahastamisallikatele ning toimivad innovatsioonimudelid, millel on potentsiaali laienemiseks ja edasiseks kasutuselevõtuks.
5. SEV korraldas koostöös 15 partneriga erinevatest sektoritest 5.-6. oktoobril 2023 Põhjala tehases Baltikumi suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day. Kokku astus laval üles 180 esinejat ja festivalil osales 2689 inimest.
 1. Impact Day 2023 oli Baltikumi esimene süsinikukompenseeritud festival (mõju mõõtsime koostöös Planet Positive-ga ja kompenseerimise tegime koostöös KWOTA-ga). Impact Day ühendas endas entusiaste, kes soovivad jätkusuutlikkust paremini mõista, ning mõjutajaid/esinejaid, kes harisid külastajaid, et teha igapäevaelus jätkusuutlikumaid valikuid. Lisaks osalesid festivalil mõjuettevõtted, iduettevõtted, sotsiaalsed ja vastutustundlikud ettevõtjad, investeerijad ja avaliku sektori esindajad. Impact Day festival loodi koostöös üle 80 erineva partneri ja kaaskorraldajaga, kes kõik olid protsessi tihedalt kaasatud terve aasta jooksul enne sündmuse toimumist. Festivali eesmärgiks oli jõustada sotsiaalsete ja jätkusuutlike ettevõtete võrgustikku ning võimendada sektori arengut.

TEGEVUSSUUND 1: JÄTKUSUUTLIKKUS

Eesmärk 1: Sotsiaalsete ettevõtete kasvanud jätkusuutlikkus

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest:

- Sotsiaalsete ettevõtete ettevõtlustulu 45,6 mln € -> kasvab.
 - Eesti on olnud juba mitmendat kvartalit järjest majanduslanguses. Sotsiaalsete ettevõtete maksustatav käive teises kvartalis 2023. aastal oli muljetavaldav 35,5 miljonit eurot. See on ajaloo suuruselt teine käive andmebaasis olevate ca 240 ettevõtte jaoks. Hoolimata majanduslangusest on sektor suutnud säilitada head tootlikkust ning saavutada tugevaid tulemusi.
 - Üks märkimisväärne näitaja, mis on võrreldes eelmise kvartaliga see eest selge sammu tagasi teinud on maksude tasumine. Kuivõrd teises kvartalis tasusid mõjuettevõtted makse ligi 7,4 miljonit eurot, siis praeguses kolmandas kvartalis on antud number kukkunud 5.7 miljoni euroni. Kas põhjuseks on olnud töötajate palgakärped või midagi muud, eks seda teavad juba ettevõtted ise.
- Sotsiaalsete ettevõtete ühiskondliku mõju kasv: Puuduvad otsesed andmed. Kaudsed näitajad on töötajate arvu kasv, maksustava käibe kasv, makstud maksude, ettevõtete hulga kasv, mis kajastub andmebaasist.
- Andmebaasi põhjal töötab sotsiaalsetes ettevõtetes 4 181 töötajat, mis on seni suuruselt teine number kvartali kaupa vaadates (2022 aasta lõpus oli see 3800). Kui eelmises kvartalis oli töötajate arv 4194, siis eriline erinevus kvartali võrdluses numbrites puudub.

- Positiivne on näha, et üldiselt ka antud number on kvartal kvartalilt suurenemise trendis ning töötajate hulk sektoris kasvab.
- Kokkuvõtvat võib öelda, et kuigi majanduslikud väljakutsed püsivad, on sotsiaalsed ettevõtted näidanud suurepäraselt vastupidavust ja edu, vähemalt selle kvartali vaates. Nende suurenev käive, ja töötajate arv näitavad, et mõjuettevõtluse mõju on kasvamas ning võib mängida üha suuremat rolli ka jätkusuutlikul arengul.

Paranenud ligipääs rahastusvõimalustele:

- Horizon projekt IBESI projekti raames valmis detsembris 2023 Baltikumi põhine alternatiivsete rahastusmeetmete ülevaade (Alternative Finance Roadmap). Raporti peamine eesmärk on pakkuda kiiret ülevaadet peamistest rahastamise ja finantseerimise instrumentidest, mis on kättesaadavad sotsiaalsetele ettevõtetele Balti riikides. See praktiline teejuht loetleb ja kirjeldab alternatiivseid rahastamisallikaid sotsiaalsetele ettevõtetele Eestis, Lätis ja Leedus. "Alternatiivsete rahastamisallikate" määratlus viitab organisatsiooni sisetulekule, mis ei ole ettevõtte müügist saadud tulu. Teekond ühendab ja täiendab olemasolevat teadmistevälja selles valdkonnas. Arvestades kolme Balti riigi alles arenevaid sotsiaalmajanduse ökosüsteeme, on endiselt puudus finantsinstrumentidest, mis on mõeldud sotsiaalsetele ettevõtetele. Seetõttu on teekonna autorid kavatsenud hõlmata laia valikut finantsinstrumente, mis sobivad erinevatele sotsiaalsetele ettevõtetele erinevate juriidiliste vormide ja arenguetappidega. Ülevaade on mõeldud peamiselt sotsiaalsele ettevõtjale, kes otsib ülevaadet nende käsutuses olevatest rahastamisvõimalustest. Teekond on kirjutatud selleks, et suurendada sotsiaalsete ettevõtete teadlikkust ja toetada nende jätkusuutlikkust ja kasvu.
- 2023. aasta jooksul oleme esinenud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ca 200 noorele. Lisaks osales Impact Dayl 2023 kokku ca 150 noort/tudengit/õpetajat/õppejõudu.

Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu:

- Andmebaasis olevate ettevõtete arv: 236 ettevõtet
- Eestisse jõudnud teadmised või koostöö erinevate partneritega, millel on praktiline väljund:
 - Rahvusvahelises konsortsiumi kaheaastases projektis "Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomine (ESIA / SIKK)", kus teeme koostööd Saksamaa, Poola, Taani ja Suurbritannia erinevate sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni edendavate organisatsioonidega, on toimunud 2023 aasta sügisel mitmeid sündmusi, kus on vahetatud teadmisi ning kogemusi, et üksteist sotsiaalse innovatsiooni arendamises toetada. Oleme osalenud rahvusvaheliste partneritega teadmiste ja kogemuste vahetamises ning tegelenud üksteise tundmaõppimisega, ekspertsuse kasvatamisega. Näiteks:
 - 14.-17. veebruaril toimus projektikohtumine Saksamaal, kus ESIA partnerid said väärtuslikke teadmisi Dortmundi ja Berliini sotsiaalsest innovatsioonist, osalesid põnevates töötubades ning jagasid kogemusi ja mõtteid. Ekspursioon andis esmase ülevaate Saksamaa sotsiaalse innovatsiooni maastikust ning oli intensiivne ja professionaalne dialoogi jaoks oluline aeg.
 - Taani koha-visit toimus 19.-20. aprillil 2023 Kopenhaagenis. ESIA partnerid said ülevaate Taani sotsiaalinnovatsiooni praktikatest, külastades Taani Disainikeskust ja Demokraatia Garaaži. Programm hõlmas ka linnatuuri ja külastust Freetown Christianias. Kokkuvõttes pakkus reis mitmekesiseid teadmisi, inspireerivaid näiteid ja tihedamat suhtlust Taani sotsiaalinnovatsiooni valdkonnas.
 - ESIA partnerid külastasid Poolat 22.-24. märtsil 2023, avastades sotsiaalinnovatsiooni ökosüsteemi Lublinis ja Varssavis. Shipyard Foundation'i võõrustamisel tutvuti erinevate sotsiaalinnovatsiooni näidetega, sh Baobab ruum, Invisible Exhibition ja Second Things. Külastus pakkus rikkalikku inspiratsiooni ja uusi ideid Poola sotsiaalinnovatsiooni valdkonnast.
 - Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change ja Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) lõime 2022. aastal uue riikidevahelise võrgustiku (Baltic Sea Impact Network), mis pakub vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Programm ja võrgustik jätkus 2023. aasta augustini. Projekti oli kaasatud 30 sotsiaalset ettevõtet neljast riigist ning iga kuu kuni augustini 2023 toimusid ettevõtetega kohtumised. Kohtumised sisaldasid ettevõtetevahelist kogemuste vahetamist ja kogemusõpet ning samuti ekspertidega korraldatavaid koolitusi. 2023. aastal toimus kaheksa kohtumist, kus ettevõtted õppisid erinevatel teemadel, mida nad pidasid enda ettevõtlusteenikonna jaoks kasulikuks (nt mõju mõõtmine ja hindamine, finantside kaasamine, investorite kaasamine, rahvusvaheliste turgude kultuurid, teiste ettevõtete kogemuslood jne).
 - Samuti tuli SEVi korraldatud häkatonide kaudu Eestisse juurde teadmisi välisriikide ekspertidelt, sest häkatonide osalejate seas oli eestlasi. Kokku korraldasime 2023. aastal kaks kahenädalast häkatoni-programmi:
 - 1) 12. maist kuni 26. maini 2023 - Impact Hackathon. Kaasatud välismaalt pärit koolitajad ja mentorid olid:
 - Elena Salamandīc-Alijošien (Katalista Ventures, Leedu): Katalista Ventures'i partner, säästva innovatsiooni ekspert.
 - Kristīne Vīrpāja (Reach for Change, Läti): Reach for Change'i Baltikumi juht, kogenud sotsiaalse ettevõtluse toetaja.
 - Marta Bergmane (Reach for Change, Läti): Reach for Change'i programmijuht Baltikumis, kogemustega sotsiaalse mõju ekspertist.
 - Greta Glebavičiūtė (Katalista Ventures, Leedu): Katalista Ventures'i programmide ja ärihakatoni koordinaator, jätkusuutlikkuse ja mõjuhindamise ekspert.
 - Prototüübi Töötuba (15. mai 2023): Arvydas Plūta (Katalista Ventures) - Leedus Katalista Ventures'i partner, kellel on üle 10 aasta innovatsioonikogemust erinevatel ametikohtadel, sh ettevõtte innovatsiooniüksuse juhina.
 - Turu-uuringu Töötuba (17. mai 2023): Charles Busmanis - Šveitsi-Prantsuse disainer, kes on spetsialiseerunud innovatsiooniökosüsteemide ehitamisele, jagas kogemusi paljude ettevõtetega.
 - 2) 10. novembrist kuni 24. novembrini 2023 - Impact Crash Course. Kaasatud välismaalt pärit koolitajad ja mentorid olid:
 - Elena Salamandīc-Alijošien (Katalista Ventures, Leedu): Katalista Ventures'i partner, säästva innovatsiooni ekspert.
 - Kristīne Vīrpāja (Reach for Change, Läti): Reach for Change'i Baltikumi juht, kogenud sotsiaalse ettevõtluse toetaja.

- Marta Bergmane (Reach for Change, Läti): Reach for Change'i programmijuht Baltikumis, kogemustega sotsiaalse mõju eksperdist.
- Ieva Mišūkaite (Katalista Ventures, Leedu): Katalista Ventures'i projektijuht, kelle tegevus hõlmab iduettevõtteid, korporatsioone ja investoreid, aidates neil kiirendada ja luua positiivset, jätkusuutlikku mõju. Ieval on kogemus turundusest, iduettevõtete kiirendamisest ja analüüsimisest, partnerlussuhete haldamisest, strateegiate loomisest, sündmuste korraldamisest ja avalikust esinemisest.
- Äriplaani I töötuba (11. november 2023): Simona Simulyte - Simona on kogenud ettevõtja, koolitusekspert ja ärikonsultant üle 20-aastase praktilise kogemusega, kes töötab juhtivate organisatsioonidega erasektoris, avalikus sektoris ja sotsiaalsektoris.
- Turu-uuringute töötuba (13. november 2023): Charles Busmanis - Charles on Šveitsi-Prantsuse disainer, kes on spetsialiseerunud innovatsiooniökosüsteemide ehitamisele ja ettevõtete toodetest, teenustest ja poliitikatest innovaatiliseks muutmisele. Ta on osalenud suurtel projektidel, sealhulgas Läti Kantsleri abistamisel innovatsiooniökosüsteemi loomisel ja Läti Panga toetamisel nende andmeinnovatsioonipotentsiaali arendamisel.
- Oleme toonud Impact Dayle esinejaid välismaalt, kes rikastavad siinse piirkonna teadmisi jätkusuutliku ettevõtluse ja elustiili osas. Kokku osales Impact Dayl 47 välismaalt pärit esinejat (26.1% kõikidest esinejatest). Kajastasime ka välisesinejate ja -partnerite kogemusi ning teadmisi ka blogiartiklitenä, mida turunduskampaaniates levitasime.
- Noorte hulk, kellel on olnud kokkupuude sotsiaalse ettevõtlusega, esinemise, koolituse või programmi formaadis:
 - 2023. aasta jooksul oleme esinenud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ca 200 noorele.
 - Lisaks osales Impact Dayl 2023 kokku ca 150 noort/tudengit/õpetajat/õppejõudu.
- Sotsiaalsete ettevõtete käibe või müügitulu kasv (enne vs. pärast) andmebaasis kajastamist:
 - Sotsiaalsete ettevõtete maksustatav käive teises kvartalis 2023. aastal oli muljetavaldav 35,5 miljonit eurot. See on ajaloo suuruselt teine käive andmebaasis olevate ca 240 ettevõtte jaoks. Hoolimata majanduslangusest on sektor suutnud säilitada head tootlikkust ning saavutada tugevaid tulemusi.
 - Üks märkimisväärne näitaja, mis on võrreldes eelmise kvartaliga see eest selge sammu tagasi teinud on maksude tasumine. Kuivõrd teises kvartalis tasusid mõjuettevõtted makse ligi 7,4 miljonit eurot, siis praeguses kolmandas kvartalis on antud number kukkunud 5.7 miljoni euroni. Kas põhjuseks on olnud töötajate palgakärped või midagi muud, eks seda teavad juba ettevõtted ise.
- Positiivsete muutuste arv ja sisukus dokumentides ja rakendustes: 2023: 1.
 - Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomise (SIKK/ESIA) projekti raames oleme koostöös erinevate ministeeriumite ja valdkonda arendavate organisatsioonidega välja töötanud sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi, mida hakatakse koostöös KÜSKI ja teiste partneritega edasi arendama.
- Sotsiaalsete ettevõtete arvu kasv: 31.12.2023 seisuga on andmebaasis 236 sotsiaalset ettevõtet, mis on võrreldes 2022. aasta seisuga 44 tk rohkem.
- Tehtud nõustamiste arv: 36 ettevõtet (eri teemadel nõustamist, nt äriplaani/turundus/äriarenduse/rahastusvõimalused jne)
- Üritustel osalejate kõrge (eesmärk 8-10 punkti 10-st) rahulolu näitaja: Impact Day 2023 raames kogusime tagasisidet ka erinevatelt sündmusel osalevatelt osapooltelt:
 - Osalejad - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 7,31.
 - Esinejad - 8,21
 - Vabatahtlikud - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 9,1.
 - Kaaskorraldavad organisatsioonid - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8,38.

Prioriteet 1. Finantsinstrument ja ökosüsteemi laiem arendamine

- Jätkasime Impact Day korraldamist veelgi võimsamalt: 2022. aastal testisime eestisiseselt Impact Day kontseptsiooni, mille tulemused olid väga positiivsed. Korraldasime 7. oktoobril 2022 Tallinnas Põhjala tehases Impact Day, kus algselt eesmärgiks pandud 700 külalise asemel tuli kohale 1458 inimest. Sündmus leidis aset koostöös 15 organisatsiooniga korraldades ning konverents tõi kokku ettevõtjad, jätkusuutlikku ettevõtlust ja valdkonda arendavad organisatsioonid ja inimesed. 2023. aastal oli 4.-6. oktoobril toimunud Impact Day esmakordselt rahvusvaheline ja kahepäevane sündmus. Esialgse eesmärgi 2000 külastajat ületasime taas, kohapeal ja otseülekandes osales seekord koguni 2689 inimest.
- 2023. aastal jätkasime Euroopa Sotsiaalse Innovatsiooni Alliansi konsortsiumi (The European Social Innovation Alliance (ESIA)) rahvusvahelise projektiga (SIKK), mis keskendub sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuste kontseptsiooni ning SI valdkonna arendamisele. Projekti üks põhifookusi on ka sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi loomine, mis on loodud koostöös erinevate ministeeriumite ja suhtgruppidega. Projekti jooksul on läbi viidud kohtumisi, ajurünnakuid ja dokumendi loomise strateegilisi kohtumisi. projekt lõppes mais 2023. Tegevuste näited:
 - Näiteks toimus 7. veebruaril Tartu Loodusmajas koosloomesündmus sotsiaalse ettevõtluse, kodanikuühiskonna ja sotsiaalse innovatsiooni sihtrühmadele, kus kaasati osalejaid SI visioonidokumendi tagasisidestamise ja sisendi andmisesse. Sarnaseid koosloomekohtumisi korraldati kokku 5 sündmust (7.02 Tartus, 28.02 Pärnus, 14.03 Tapal, 21.03 virtuaalselt, 28.03 Läänemaal)
 - 11. aprillil toimus Tallinnas Telliskivi Loomelinnakus sotsiaalse innovatsiooni võrgustikusündmus, kus osales hulgaliselt huvilisi, et arutleda selle üle, kuidas lahendada ühiskonnas esinevaid probleeme, mis justkui kellelegi ei kuulu või kukuvad "mitme tooli vahele". Aruteludes leiti, et kõik eeldused sotsiaalse innovatsiooni jaoks Eestis on olemas, kuid vaja on julgust ja süsteemseid muutusi. Sündmus oli ka SIKK projekti Eesti lõpusündmus.

- 14.-17. veebruaril toimus projektikohtumine Saksamaal, kus ESIA partnerid said väärtuslikke teadmisi Dortmundi ja Berliini sotsiaalsest innovatsioonist, osalesid põnevates töötubades ning jagasid kogemusi ja mõtteid. Ekskursioon andis esmase ülevaate Saksamaa sotsiaalse innovatsiooni maastikust ning oli intensiivne ja professionaalne dialoogi jaoks oluline aeg.
- Tallinna Ülikooli eestvedamisel ja partnerite abiga koostati ülevaade sotsiaalse innovatsiooni ökosüsteemist Eestis. Ülevaatest selgub, et Eesti sotsiaalse/ühiskondliku innovatsiooni (SI) ökosüsteem on veel arengu algfaasis ning paljud algatused erinevates sektorites ja tasanditel pole omavahel seotud. SI maastikul on puudunud organisatsioonide koostöö koordineerimine, kuid ilmneb positiivseid märke tekkivast SI võrgustikust teadmiste vahetamiseks ja ühiste eesmärkide kokkuleppimiseks. Kuigi visiooni omaksvõtuks ühiskonnas on olemas vajalikud eeldused, nagu kasvav teadlikkus ja kogemused uuenduslike tegutsemisviiside loomiseks ja levitamiseks, puudub endiselt kokkulepitud SI strateegia, et algatada positiivseid süsteemseid muutusi. Ülevaates pakutakse välja ka poliitilisi soovitusi, kuidas süsteemset parandada eeldusi sotsiaalse innovatsiooni edendamiseks Eestis.
- Sotsiaalse ettevõtluse kogukonna laiendamine Slack keskkonnas, mille eesmärgiks on tuua kokku kõik Eesti jätkusuutlikud ja sotsiaalsed ettevõtted ning sotsiaalsed ettevõtlust mõjutavad ja huvitatud osapooled, et üheskoos olla kursis kõige põnevamate uudistega, jagada üksteisega väärtuslikke võimalusi ja kujundada üheskoos sotsiaalse ettevõtluse tulevikku Eestis. 1.01.2024 seisuga on kogukonnas 489 liiget, sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi erinevat osapoolt (ettevõtjad, rahastajad, investorid, valdkonda arendavad organisatsioonid jne) (areng: 4.01.22 - 167 liiget; 11.01.23 - 313 liiget).
- Horizon projekt IBESI koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust. IBESI projekt keskendub Läänemere piirkonna sotsiaalmajandussektorile. IBESI annab nii sotsiaalsele ettevõtjale kui ka novaatoritele parema seotuse olemasolevate ettevõtluse ökosüsteemidega, laiema juurdepääsu alternatiivsetele rahastamisallikatele ning toimivad innovatsioonimudelid, millel on potentsiaali laienemiseks ja edasiseks kasutuselevõtuks. Projekt on edukalt 2023. aastal jätkunud ning ellu on viidud mitmeid sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi võimestavaid tegevusi, nt:
 - Impact Valley kiirendi, mida koordineeris Katalista Ventures, kestis viis kuud ja toimus augustist detsembrini 2023. Eelnev taotlusperiood kestis 1. märtsist kuni 31. maini. Kiirendi eesmärk oli toetada varajase faasi mõjukaid ettevõtteid. See esimene kiirendiprogramm IBESI raamistikus keskendus sotsiaalsele ettevõtlusele. Tulemusena esitati programmi 32 avaldust, kokku valiti 15 meeskonda kiirendiprogrammi. 13 esitlesid oma lõplikke töid Demo päeval 5. detsembril. 9 meeskonda oli Leedust, 4 Eestist ja 2 Lätist.
 - 26. mail lõppes koostöös partneritega Baltic Innovation Agency, Katalista Ventures ja Reach for Change korraldatud Impact Hackathon. Kahe nädala jooksul läbisid Balti riikidest 12 tiimi erinevaid töötube ning arendasid enda sotsiaalse ettevõtluse ideed. Tiimid said teadmisi äriplaani koostamisest, turu-uuringutest, prototüüpimisest, turundusest, müügist ja esinemisest. Igal meeskonnal oli ka oma mentor, kes aitas fookust hoida teemadel, mis nende jaoks kõige kriitilisemad olid.
 - IBESI projekti raames viisime läbi koolitusmoodulit "Sotsiaalne ettevõtlus nišist normiks", mida testiti kolm korda. Pilootkoolitused toimusid 13.09.2023 Eestis, 24.10.2023 Lätis ja 26.10.2023 Leedus. Koolituse eesmärk oli tutvustada traditsioonilistele iduettevõtetele ja ettevõtetele sotsiaalse ettevõtluse ja sotsiaalse innovatsiooni kontseptsioone. Koolitusmooduli aluseks olid edukad sotsiaalsete ettevõtete juhtumianalüüsid, mille kaudu jagati teoreetilist teadmist ja näidati osalejatele, kuidas muuta nende olemasolevad ideed sotsiaalseteks ettevõteteks.
 - - Eesti – Tartu Loomemajanduse Keskus: Esimene koolitus toimus 13.09.2023 Eestis Tartu Loomemajanduse Keskuses. Koolitusel osales 8 ettevõtjat.
 - - Läti – Riia Tehnikaülikool: Teine koolitus toimus 24.10.2023 Lätis Riia Tehnikaülikooli (RTU) Teadus- ja Innovatsioonikeskuses. Osales 4 üliõpilast ning IdeeLAB programmijuht. RTU IdeeLAB on eelinkubaator, mis toetab RTU üliõpilaste uusi või olemasolevaid äriideid, soodustab uute ettevõtlustegevuste algatamist ja aitab üliõpilastel oma äriideed arendada ja valideerida. IdeeLAB töötab peamiselt "tavapäraste" äriideedega.
 - - Leedu – Kolmas koolitus toimus 26.10.2023 Leedus osana seminari "Ettevõtted muudavad ja sotsiaalne innovatsioon: lähemal vaatlusel", mis oli korraldatud koostöös Leedu Sotsiaalsete Ettevõtete Assotsiatsiooniga (LISVA) ja Leedu Innovatsioonikeskusega. Koolitusel osalesid ettevõtjad nii traditsioonilisest tehnoloogiast kui ka sotsiaalmajanduse ökosüsteemist. Lisaks olid kohal erinevate agentuuride tehnoloogianõustajad, kes toetavad üldiselt ettevõtteid ja töötavad peamiselt traditsiooniliste keskustega. Nende jaoks kohandati koolitust rohkemate näidete ja arutelude lisamisega sotsiaalse ettevõtluse teemal, kuna see oli nende jaoks kõige olulisem sihtgrupp. Osales 22 inimest.
- Impact Inspiration Event toimus 18. oktoobril, esines SpeakSmart ja tegime interaktiivseid ideede genereerimisi ning tutvustasime Impact Crash Course-i.
- 24. novembril lõppes koostöös partneritega Baltic Innovation Agency, Katalista Ventures ja Reach for Change korraldatud Impact Crash Course. Impact Crash Course oli kahepäevane kursus sotsiaalsetele ettevõtetele ning organisatsioonidele, kes soovisid arendada enda finantsilist jätkusuutlikkust. Kahe nädala jooksul läbisid Balti riikidest 17 tiimi erinevaid virtuaalseid töötube ning arendasid enda sotsiaalseid ettevõtteid. Tiimid said teadmisi äriplaani koostamisest, turu-uuringutest, turundusest, müügist ja esinemisest. Igal meeskonnal oli ka oma mentor, kes aitas fookust hoida tiimide jaoks kõige olulisematel teemadel.
- Valmis ka uuring - Baltikumi põhine alternatiivsete rahastusmeetmete ülevaade (Alternative Finance Roadmap). Raporti peamine eesmärk on pakkuda kiiret ülevaadet peamistest rahastamise ja finantseerimise instrumentidest, mis on kättesaadavad sotsiaalsetele ettevõtetele Balti riikides. See praktiline teejuht loetleb ja kirjeldab alternatiivseid rahastamisallikaid sotsiaalsetele ettevõtetele Eestis, Lätis ja Leedus. "Alternatiivsete rahastamisallikate" määratlus viitab organisatsiooni sissetulekule, mis ei ole ettevõtte müügist saadud tulu. Teekond ühendab ja täiendab olemasolevat teadmistevälja selles valdkonnas. Arvestades kolme Balti riigi alles arenevaid sotsiaalmajanduse ökosüsteeme, on endiselt puudus finantsinstrumentidest, mis on mõeldud sotsiaalsetele ettevõtetele. Seetõttu on teekonna autorid kavatsenud hõlmata laia valikut finantsinstrumente, mis sobivad erinevatele sotsiaalsetele ettevõtetele erinevate juriidiliste vormide ja arenguetappidega. Ülevaade on mõeldud peamiselt sotsiaalsele ettevõtjale, kes otsib ülevaadet nende kasutuses olevatest rahastamisvõimalustest. Teekond on kirjutatud selleks, et suurendada sotsiaalsete ettevõtete teadlikkust ja toetada nende

jätkusuutlikkust ja kasvu.

- 2023. aasta lõpus alustasime VEF-ga koostööd, et kutsuda ellu jätkusuutliku ettevõtluse temaatilised töörühmad. Seda eelkõige põhjusel, et Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum ja SEV soovivad olla oma liikmete huvide kaitsja ja esindaja ning tuua kokku sarnaste huvidega inimesi. Tahame aidata igas suuruses ettevõtetel mõtestada enda jaoks teemasid nagu vastutustundliku ettevõtluse äriku, konkurentsieelised ja töödandjamine. Liikmeorganisatsioonina kujundame me sellist ettevõtluskeskkonda, millesse ise usume ja mida meil vaja on. Töörühmade peamine eestvedaja on VEF, SEV veab eest ühte töörühma ja on kaasatud teiste töörühmade sisutegevustesse. Töörühmad on loodud selleks, et liikmeskond saaks võimaluse panustada otseselt missiooni ellu viimisse. Liituda saavad VEFi ja SEVi liikmed, lisaks kaasatakse ka valdkondade teisi eksperte. Töörühmad:
 - Võrdse kohtlemise ja heaolu töörühm - Töörühma fookuses on inimesed ja nende heaolu ning kuidas tööandja seda mõjutab. Kokkuvõtvalt on töörühma laual järgmised teemad: töötajate tööõigused ja -tingimused, töötajate füüsiline ja vaimne tervis, sotsiaalne võrdõiguslikkus, inimõigused tarneahelas ja tarneahelate läbipaistvus. Samuti keskendub töörühm ettevõtete laiematele võimalustele panustada ühiskonnas ilmnevate sotsiaalsete valupunktide leevendamisse. Inimõiguste töörühm hoiab sidet President Kaljulaidi Fondi lähisuhtevägivalla valdkonna juhiga ning OECD riikliku kontaktpunktiga inimõiguste teemalistes küsimustes. Hetkel on aktuaalse teemana töörühma laual Euroopa Liidu palkade läbipaistvuse direktiiv ja käsitlust leiavad ka äriühingute kestlikkusalasase hoolsuskohustuse direktiiviga (CSDDD) seonduvad teemad.
 - Vastutustundliku turunduse ja rohepesu vältimise töörühm - Töörühma eesmärk on osundada turunduses levivatele rohepesu (ja ka sotsiaalse pesu) võtetele, et vähendada nii tahtliku kui teadliku tarbija eksitamise juhtumeid. Aktuaalse teemana on töörühma laual Euroopa Liidu rohevädide direktiivi ettepanek, mis jõustub eeldavasti 2026. aastal. Direktiivi eesmärk on rohepesemist ohjata ning sellega kaasnevate kohustuste siseriiklik ülevõtmine nõuavaliku- ja erasektori tõhusat koostööd, alates selgitustööst kuni kontrollimehhanismide läbimõtlemisseni välja.
 - Raporteerimise töörühm - Aktuaalse teemana on töörühma laual Euroopa kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD) ja selle standardid (ESRS). Töörühma eesmärk on avada, selgitada ja edendada nii kestlikkusearuandluse direktiivist tulenevat kohustuslikku, aga ka vabatahtlikku aruandlust. Kestlikkusaruandluse kaudu on võimalik pakkuda erinevatele sidusrühmadele vajalikku jätkusuutlikkuse alast infot ettevõtte kohta. Täiendavalt on vabatahtliku aruandluse koostamise kaudu võimalik suurendada ettevõtete vastutustundlikku tegevust ja tõsta seeläbi konkurentsivõimet välisturgudel.
 - Elukeskkonna, energeetika ja transpordi töörühm - Töörühma eesmärk on toetada tervikliku, ligipääsetava ja kestliku elukeskkonna kujunemist. Töörühmas on mõtteliselt kaks põhilist fookust: energia ja transport ning ehitatud keskkond ja planeerimine. Teemasid ühendab märksõna "kliima" – kas siis kliimamuutuste leevendamise või nendega kohanemise vaatenurgast. Töörühm koondab enda alla teiste töörühmadega võrreldes enam teemasid valdkondade laia spektri tõttu, et hoida ühtset tervikpilti. Hetkel aktuaalsetest teemadest puudutab töörühma tegevust Eesti kliimaseadus, Rohetiigri transpordi teekaart, taastuvenergia direktiiv (RED III).
 - Ringmajanduse töörühm - Töörühma eesmärk on ettevõtjate toetamine ja innustamine ringsele majandusmodelile üleminekul, selle äriku mõtestamisel ja üleminekuks vajalike praktiliste teadmiste pakkumisel või vahendamisel. Samuti keskendub töörühm ühiskonnas ringmajanduse propageerimisele, et ringsete ärimudelitega ettevõtteid oleks rohkem ja ökosüsteem neid soosiv.
- Viime endiselt läbi ka uuringuid, mis annaksid head sisendit sotsiaalse ettevõtluse valdkonnale. Sellel aastal võtsime uuringute vallas ette uue, Eestis mitte nii aktiivselt pildis oleva, kuid olulise teema - sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked. Euroopa Komisjoni nimel raamlepingu „Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete alane koolitus ja teadlikkuse tõstmine“ nr EISMEA/2022/OP/0014 raames korraldab konsortsium [kuhu kuuluvad European Association for Innovation in Local Development (AEIDL), Diesis Network ja Local Governments for Sustainability (ICLEI Europe) - koos alltöövõtjaga REVES] kohandatud koolitust sotsiaalselt vastutustundliku riigihanke kohta 12 liikmesriigis ja viib läbi kogu ELi hõlmava teavituskampaania, koolitusi ja uuringuid sotsiaalselt vastutustundliku riigihanke kohta. Kuulume SEV-ga antud üleeuroopalisse konsortsiumisse, kus Euroopa Komisjoni nimel (raamlepingu "Koolitus- ja teadlikkuse tõstmise tegevused sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete menetluste kohta" raames) viiakse ellu tegevusi, millega analüüsida Euroopa riikide sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete olukorda ja arengut. SEV on abiks antud konsortsiumi Eestis toimuvate tegevuste elluviimisel. 2023. aastal on alustatud protsessi mitme osaga. Perioodil oktoober-jaanuar on fookuses andmete analüüs ja uuringu tegemine, et mõista riikide sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete rakendamist, väljakutseid ja arenguvajadusi. Selleks viisime SEViga läbi intervjuusid riigihangete ekspertidega. Lisaks viiakse ELi liikmesriikides läbi analüüs sotsiaalselt vastutustundlike hankete menetluse (SRPP) kommunikatsioonitrendide ja -praktikate kohta. Selleks oleme koostanud seeria küsimusi, et koguda teavet peamiste kommunikatsiooniallike ja kanalite kohta, mida kasutavad avalik sektor ja sotsiaalmajanduse osapooled. Uuringu jaoks kogume sisendit 22. jaanuarini 2024, mille järel toimub andmete analüüs.

Prioriteet 2. Nõustamised, programmid ja kiirendi

- Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change and Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) jätkasime riikidevahelise võrgustiku Baltic Sea Impact Network-i projektiga, mis pakkus vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Kokku toimus 2023. aastal SE-dele 8 kohtumist-töötuba, kus astusid üles erinevad eksperdid. Projekt lõppes suurema võrgustiku sündmusega augustis Riias peetud lõpusündmusega. Meie eesmärk oli, et selle pilootprojekti tulemuseks on toimiv ja struktureeritud võrgustikumudel, mis pikemas perspektiivis suudab hõlmata rohkem riike. Selle saavutamiseks esitasime Rootsi Instituudile jätkuprojekti, mis sai rahastust. Selle tulemusena alustasime võrgustiku projekti jätkamist septembrist 2023 ning projekt kestab kaks aastat, kus kaasame lisaks Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtetele ka mõjuettevõtteid Taanist ja Ukrainast.
- Korraldasime 12.-26. mail koostöös partneritega Baltic Innovation Agency, Katalista Ventures ja Reach for Change korraldatud Impact Hackathon. Kahe nädala jooksul läbisid Balti riikidest 12 tiimi erinevaid töötube ning arendasid enda sotsiaalse ettevõtluse ideed. Tiimid said teadmisi äriplaani koostamisest, turu-uuringutest, prototüüpimisest, turundusest, müügist ja esinemisest. Igal meeskonnal oli ka oma mentor, kes aitas fookust hoida teemadel, mis nende jaoks kõige kriitilisemad olid. Häkatonil osalenud tiimid said aktiivselt nõustamist kogu

programmi jooksul. Võitjatega jätkub nõustamise osas koostöö ka peale programmi.

- 10.-24. novembril korraldasime rahvusvahelise Impact Crash Course-i. Impact Crash Course oli kahenädalane kursus sotsiaalsetele ettevõtetele ning organisatsioonidele, kes soovisid arendada enda finantsilist jätkusuutlikkust. Kahe nädala jooksul läbisid Balti riikidest 17 tiimi erinevaid virtuaalseid töötube ning arendasid enda sotsiaalseid ettevõtteid. Tiimid said teadmisi äriplaani koostamisest, turu-uuringutest, turundusest, müügist ja esinemisest. Igal meeskonnal oli ka oma mentor, kes aitas fookust hoida tiimide jaoks kõige olulisematel teemadel. Kursusel osalenud tiimid said aktiivselt nõustamist kogu programmi jooksul. Võitjatega jätkub nõustamise osas koostöö ka peale programmi.
- Aasta jooksul on tehtud 36 nõustamist sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ettevõtetele, tugisorganisatsioonidele erinevatel teemadel, näiteks äriplaani, turundus, äriarenduse, rahastusvõimalused jne.

Prioriteet 3. Osalus töörühmades (GECES, Eesti pikaajalise sotsiaalse ettevõtluse arengu komisjon, EVEA, EUCLID)

- Oleme jätkanud koostööd Euclid Võrgustikuga, kes on Euroopa Komisjoni strateegilise partneriga sotsiaalse ettevõtluse teemadel. Aitasime ellu viia EUCLIDI poolt välja kuulutatud sotsiaalse ettevõtluse üle-Euroopalises uuringut (ESEM).
- Liitusime 2020 kevadel Eesti Väike- ja Keskliste Ettevõtjate Assotsiatsiooniga (EVEA) ja oleme koostööd jätkanud erinevate teemadega seoses. Näiteks ettevõtjatele laskuva halduskoormuse teemadel. Kogusime ka ettevõtjatelt tagasisidet ja arvamusi uue valitsuse väljapakutud maksu- jm. muutuste kohta, et kaardistada ettevõtjate hinnangut maksude tõusude mõjust ettevõtlustegevusele. Selle alusel kohtus EVEA juhatus uue valitsuse võtmeministritega, et tutvustada ettevõtjate tagasiside põhjal kujundatud väike- ja keskmiste ettevõtjate seisukohti ja ettepanekuid.
- 2023. aasta lõpus alustasime VEF-ga koostööd, et kutsuda ellu jätkusuutliku ettevõtluse temaatilised töörühmad, kus SEV veab eest ringmajanduse töörühma ning osaleb teiste töörühmade sisutegevuses.

Prioriteet 4. Tagatud järelkasv Eestis sotsiaalsete ettevõtete juhtidele

- SEV tegi 2023. aastal koostööd Junior Achievement Eestiga eri vormides, et toetada noorte ettevõtlikkust ja sotsiaalsete ettevõtete tulevase juhte. Näiteks toimus 11.-12. veebruaril 2023 traditsiooniline Eesti Õpilasfirmade laad Kristiine ja Rocca al Mare keskustes. Projektis osales ligi 260 õpilast ja minifirmat ning laadal esindatud toodete valik ulatus seinast seinale. Õpilast- ja minifirmade laadal müüdud toodete arvu järgi võib järeldada, et ka ostjate huvi oli suur - õpilasfirmade laada kogu käive oli kokku ligi 21 400 eurot. SEV osales sündmusel žüriiliikmeks ja noorte tiimidele nõu andmisega.
- Impact Day 2023 raames korraldas JA Eesti koostöös Rohelise Pealinnaga noortele pühendatud häkatonit "Õpilasfirmad panustavad rohelisse linnaruumi". Sündmus toimus õpilasfirmadega alustajatele Tallinnas Põhjale tehases, et leida ideid jätkusuutliku ja rohelise linnaruumi loomiseks ja edendamiseks. 10 tunni jooksul aitasid mentorid ja õpilasfirma programmi vilistlased gümnaasiumi- ja kutsekooli õpilastel leida linnakeskkonda arendav äriidee, moodustada selle elluviimiseks vajalik meeskond ning teha esimesed kiired sammud oma toote või teenusega turule jõudmiseks.
- Jätkasime koostööd ka Delta X-ga - Tartu Ülikooli võistlus tudengitele ning gümnaasistidele. Delta X eestvedajad on Tartu Ülikooli tehnoloogiainstituut, matemaatika ja statistika instituut, arvutiteaduse instituut ja majandusteaduskond. Võistluse eesmärk on innustada tudengeid ja gümnaasiste end proovile panema, propageerida lahenduskeskset vaadet Tartu Ülikoolis, luua eeldusi teadussuundade üleseks koostööks, pakkuda lahendusi päriselu probleemidele. Võistluse raames andsime välja Impact Day pileti auhinnana välja, et innustada noori veel enam jätkusuutlikkusega tegelema ning leida SE ja SI ökosüsteemist rohkem kontakte ning inspiratsiooni.
- Oleme turundustegevustega aidanud kaasa Tallinna Ülikooli sotsiaalse ettevõtluse magistrirõppe võimaluste ja kandideerimise levitamisele.
- 20.03.23 tegime Taltechiga podcasti osa jätkusuutlikkuse teemal.
- Kahel korraldatud häkatonil (Impact Hackathon ja Impact Crash Course) osalesid ka noored, tudengid, kelleni jõudsime läbi programmide viia lähemalt sotsiaalse ettevõtluse kontseptsiooni ning aidata neil oma ettevõttega alustada. Lisaks toimus Impact Inspiration Event 18. oktoobril, kus esines SpeakSmart ja tegime interaktiivseid ideede genereerimisi ning tutvustasime Impact Crash Course-i.

Prioriteet 5. Andmebaas

- Oleme edasi arendanud andmebaasi sotsiaalsest ettevõtlusest ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme teinud ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole (vt, kvartal 1; kvartal 2; kvartal 3). Infot oleme levitanud oma blogis, sotsiaalmeedias, kvartaalsetel SE & SI kogukonna virtuaalsetel kohtumistel. Andmebaasis on 236 sotsiaalset ettevõtet.

TEGEVUSSUUND 2: TEADLIKKUS

Eesmärk 1: Eesti elanike kasvanud teadlikkus sotsiaalsetest ettevõtetest ja nende rollidest

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest:

- Ülevaade sotsiaalsest ettevõtlusest, sotsiaalsetest ettevõtjatest ja sotsiaalse ettevõtluse üha suurem populariseerimine mõtteviisi ja maailmavaatena:
 - Avaldasime vastava temaatikaga arvamusküsimusi, blogipostitusi.
 - Kodulehele ajakohastasime sektsiooni "tööriistad": <https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/>.
- Kasvanud teadlikkus
 - Antud perioodil tegime neli mahukamat kommunikatsioonikampaaniat:

- Impact Hackathon programmis kandideerima kutsumine;
- Impact Day festivali levitamine (sisaldades palju infot ettevõtete ja valdkonna arengute jms kohta);
- Impact Crash Course programmis kandideerima kutsumine;
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete teemal kommunikatsioonipraktikate kvantitatiivne uuring.

Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu:

- Iga sihtrühma digitaalse kommunikatsiooni ulatus ja reaktsioonid: Facebooki kanali kaudu jõudsimine 1.01.23-31.12.23 perioodil 242 297 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 176.
- Kommunikatsioonikajastuste ulatus ja reaktsioonide hulk: Facebooki kanali kaudu jõudsimine 1.01.23-31.12.23 perioodil 242 297 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 176.
- Konverentsil osalenud külaliste arv: 2689
- Meediakajastuste hulk ja levik: 100+ meediakajastust nii SEVi kui ka Impact Day tegevustega seoses.
- Organiseerimise käigus loodud uute kontaktide ja partnerluste arv, läbi mille sotsiaalset ettevõtlust veel enam võimendada: 89.
- SEVi uudiskirja ja sotsiaalmeedia platvormide jälgijate arv: 11.01.2024 seisuga on Facebookis jälgijate arv 3495, uudiskirjaga liitunute arv 708.
- Sotsiaalse ettevõtja auhinna pürgijate arv: Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalenud 49 ettevõtet seas oli 3 sotsiaalset ettevõtet, kelle seast valiti välja sotsiaalse ettevõtluse auhinna võitja.

Prioriteet 1. Tunnustussündmus

- Oleme jätkanud koostööd Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga (VEF) (sai alguse 2020. kevadel). 2023. aastal andsime välja sotsiaalse ettevõtluse eriauhinna koostöös Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga kord aastas toimuval Indeksi galal, tänavu toimus gala 6. juunil Kai Kunstikeskuses. Auhinna sai Uuskasutuskeskus. Koostöö Vastutustundlike Ettevõtete Foorumiga võimaldab efektiivsemalt kommunikeerida vastutustundlike ning sotsiaalsete ettevõtete erisusi ja sarnasusi.
- Ajujahi tuleviku ettevõtte auhind anti välja Impact Day'li: Tulevikuettevõtte kriteeriumid olid jagatud kolme valdkonda: keskkondlik ja sotsiaalne mõju ning ettevõtte kultuur. Finalistid valis žürii 9 auhinna kandidaadi Ajujahi tiimi seast SEB pangas toimunud esitlustel 4. oktoobril. TOP 3 tiimi, kes SEB eriauhinnale kandideerisid: KIUD – ettevõtte, mis pakub vastupidavast ning taaskasutatud tekstiiljäätmest pakkematerjali, asendades pakenditööstuses ühekordselt kasutatavat lainepappi ja spooni; Cara Health – tervishoiu/tehnoloogia idufirma, mille eesmärk on parandada emade tervist ja heaolu kogu rasedus- ja sünnitusperioodi vältel. Ettevõtte on loonud uut tüüpi meditsiinipraktika, mis ühendab ennetava traditsioonilise meditsiini täiendavate teenustega; Raw Edge – ettevõtte, mis toodab 100% naturaalset köögivilja- aga ka marjamahlast piimhappebakteritega fermenteeritud, probiootilist ning madala kalorsusega jooki, mis ei sisalda kofeiini, kunstlikke lisaineid ega lisatud suhkrut. SEB tulevikuettevõtte eriauhinna saaja selgus 6. oktoobril Baltikumi suurimal jätkusuutlikkuse festivalil Impact Day. Võitjaks osutus KIUD.

Prioriteet 2. Sotsiaalse ettevõtluse kui valdkonna arendamise kampaaniad

- Avaldasime vastava temaatikaga arvamusküsimusi, blogipostitusi ning lõime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol.
- Kodulehele koondasime "tööriistad" erinevaid põhjasi, allikaid ja tootmaterjale, mis on kasulikud ettevõtjatele kui ka valdkonda arendavatele osapooltele: <https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/>
- Korraldasime 4.-6. oktoobril Põhjala tehases baltikumi suurimat mõju ja jätkusuutliku ettevõtluse festivali Impact Day. 2023. aastal oli Impact Day esmakordselt rahvusvaheline ja kahepäevane sündmus. Esialgse eesmärgi 2000 külastajat ületasime taas, kohapeal ja otseülekandes osales seekord koguni 2689 inimest. Laval astus üles 180 esinejat (93 esinejat 2022. aastal), demoalal oli esindatud 46 ettevõtet. Impact Day suurendas suure hulga inimeste teadlikkust jätkusuutlikust ja sotsiaalsest ettevõtlusest ning teadlikust elustiilist. Seda nii inimeste hulgas, kes sündmusel osalesid (ca 3000) kui ka kogu Impact Day korraldamise perioodil meie infoga kokku puutunud inimeste teadlikkust jätkusuutlikust ettevõtlusest ja selle võimalustest. Kogu perioodi jooksul jõudsimine erinevate meediavahenditega ligikaudu 2,5 miljoni inimeseni Eestis ja lähiriikides.
- Impact Day raames viisime läbi erinevaid konkursse, mille eesmärk oli levitada teadlikkust jätkusuutlikkusest ja kaasata ettevõtjaid ja uudselt mõtlejaid.
 - Korraldasime Mõjukõneleja konkursi (Impact Speaker contest). Konkursiga soovisime leida kõikidest Balti riikidest inimest, kes kuni 12-minutilise kõnega paneb inimesi mõtlema, inspireeruma või hoopis šokeerima teemal "Are we doing enough?". Mõjukõneleja konkursi korraldasime koostöös Milton New Nordics, SpeakSmarti ja President Kaljulaidi Fondiga ning Neste toetusega. Konkursi levitasime üle Baltikumi 2023. aastal kandideeris konkursile kokku 35 ideed. 2023. aasta kõnekonkursi võitja on Harald Lepisk.
 - Korraldasime ka Impact Announcement konkurssi ettevõtjatele. Kui Mõjukõneleja konkurss on kujundatud nii, et igaüks meist ka tavainimesena saaks jätkusuutlikkuse ja maailmaparandamise teemadel oma sõnumit tuua suure publiku ette, siis lõime esmakordselt ka ettevõtetele võimaluse näidata oma uuenduslikke jätkusuutlikkust toetavaid ja edendavaid lahendusi. Selleks korraldasime Mõjuteate konkursi (Impact Announcement contest). 2023. aastal osales Mõjuteate konkursil 31 ettevõtet. Konkursi kaudu on eesmärgiks leida ja levitada edasi häid lahendusi, mis aitavad ka teistel ettevõtetel jätkusuutlikkuse osas areneda. Väljavalitud ettevõtted ja organisatsioonid saavad Impact Day konverentsi võimaluse esitleda oma uuenduslikke arendusi (toode/teenus) laval ning esitleda oma uuenduslikku lähenemist suurele publikule. Selleks on eraldi sessioon, kus käsitleme innovaatilisi lahendusi Impact Day programmis.
- Aasta lõpus oli fookuseks ka sotsiaalselt vastutustundlikud riigihangete teema, kus viisime läbi intervjuusid ja küsitlust antud teemal (rohkem lahti kirjutatud ülal osades), millega tõstame antud vallas teadlikkust ning saame aidata kaasa valdkonna arengule.

Prioriteet 3. Eestvedajate sihtrühma kampaaniad

- Impact Day 2023 raames kajastasime sotsiaalseid ja jätkusuutlikke ettevõtteid ja nende tegemisi, et suurendada inimeste teadlikkust valdkonnas tegijate osas. Kokku üle 100 meediakajastuse ning kuue kuu jooksul turundustegevust, mille tegevuses jõudsime 2 500 000 inimeseni.
- Kahe häkatoni raames (Impact Hackathon ja Impact Crash Course) levitasime ideede kohta infot ja tegelesime sellega, et suureneks teadlikkus sotsiaalsest ettevõtlusest ja valdkonnaga tegelejatest.
- Korraldasime Impact Webinari 19. aprillil, kus tutvustasime sotsiaalse ettevõtluse olemust, kogemust jagas Edumus ning kutsusime osalema Impact Hackathonil.
- Impact Inspiration Event toimus 18. oktoobril, esines SpeakSmart ja tegime interaktiivseid ideede genereerimisi ning tutvustasime Impact Crash Course-i.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	4 672	10 840	
Finantsinvesteeringud	20 243	0	
Nõuded ja ettemaksed	40 751	15 562	2
Kokku käibevarad	65 666	26 402	
Kokku varad	65 666	26 402	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	150	3	
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	50 935	2 698	2
Kokku lühiajalised kohustised	51 085	2 701	
Kokku kohustised	51 085	2 701	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	23 701	26 231	
Aruandeaasta tulem	-9 120	-2 530	
Kokku netovara	14 581	23 701	
Kokku kohustised ja netovara	65 666	26 402	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	4 733	960	
Annetused ja toetused	83 948	144 872	
Tulu ettevõtlusest	44 222	84 412	
Kokku tulud	132 903	230 244	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-120 746	-195 968	2
Tööjõukulud	-21 816	-36 812	
Kokku kulud	-142 562	-232 780	
Põhitegevuse tulem	-9 659	-2 536	
Muud finantstulud ja -kulud	539	6	
Aruandeaasta tulem	-9 120	-2 530	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-9 659	-2 536
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-25 189	-10 824
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	48 384	-32 819
Kokku rahavood põhitegevusest	13 536	-46 179
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-20 243	0
Laekunud intressid	539	4
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-19 704	4
Kokku rahavood	-6 168	-46 175
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	10 840	57 015
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-6 168	-46 175
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	4 672	10 840

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	26 231	26 231
Aruandeaasta tulem	-2 530	-2 530
31.12.2022	23 701	23 701
Aruandeaasta tulem	-9 120	-9 120
31.12.2023	14 581	14 581

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud müüdü toodangu kulus. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 180 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on bilansis alla hinnatud tõenäoliselt laekuva summani. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 350 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnas ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse. Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 350

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse tulemiaruanDES proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse tulemiaruanDES eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse tulemiaruanDES real "annetused ja toetused". Liikmemaksud ja annetused kajastatakse tekkepõhiselt. Mittesihtotstarbelised toetused ja annetused kajastatakse tuluna laekumise hetkel.

Seotud osapooled

Seotud osapooled on juhtorganite liikmed.

Lisa 2 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Siseministeerium		20 116	41 120	-61 009		228
Euroopa Komisjon SoFiMa		7 589		-13 806	4 319	
Muu C-Lab	4 456		4 456			
USA saatkond			20 275	-20 275		
KÜSK		5 583	4 648	-10 213	1 162	
PEERNET			3 611	-1 142		2 470
Briti Nõukogu			8 000	-8 000		
Tallinna Linnavalitsus			5 000	-5 000		
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA			5 000	-5 000		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 456	33 288	92 110	-124 445	5 481	2 698
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	4 456	33 288	92 110	-124 445	5 481	2 698
	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Siseministeerium		228	40 360	-40 588		0
PEERNET		2 470	13 061	-3 820		11 711
ESTDEV			24 454	-24 454		0
Horizon			73 550	-34 326		39 224
Euroopa Komisjon SoFiMa	4 319		4 319			
KÜSK	1 162		1 162			
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 481	2 698	156 906	-103 188		50 935
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	5 481	2 698	156 906	-103 188		50 935

Lisa 3 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	14 818	27 391
Sotsiaalmaksud	6 879	9 209
Pensionikulu	119	212
Kokku tööjõukulud	21 816	36 812
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 4 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Juriidilisest isikust liikmete arv	34	50

OSTETUD	2023
	Teenused
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	16 021
Kokku ostetud	16 021

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	14 146	26 515

Juhatuse liikmetele töölepinguga makstud projektitasud.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.05.2024

Mittetulundusühing Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik (registrikood: 80341465) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ERKKI KUBBER	Juhatuse liige	30.05.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Kodanikuõiguste kaitse ja eestkoste; teatud elanikegrupi huvide kaitse	94991	Jah